

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

981

Vragen van het lid **Van Gerven** (SP) aan de Minister voor Medische Zorg over het bericht «Ommelander Ziekenhuis in zwaar weer: «ingrijpende maatregelen» dreigen». (ingezonden 28 oktober 2020).

Antwoord van Minister **Van Ark** (Medische Zorg) (ontvangen 2 december 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 834

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Ommelander Ziekenhuis in zwaar weer: «ingrijpende maatregelen» dreigen»?¹

Antwoord 1

Het Ommelander Ziekenhuis Groningen (OZG) is een fusieziekenhuis van de voormalige ziekenhuizen in Winschoten en Delfzijl, dat per 1 juli 2018 een nieuwbouwlocatie in Scheemda heeft betrokken. Deze zomer is vastgesteld dat de strategie en het bedrijfsplan van het ziekenhuis bijstelling behoeven vanwege een aantal ontwikkelingen. Er is door betrokken partijen geconstateerd dat van acute financiële problematiek geen sprake is, maar dat bijstelling van de bedrijfsvoering van het ziekenhuis nodig is om deze toekomstbestendig te maken.

De afgelopen tijd is er onder leiding van Gupta een analyse uitgevoerd naar de huidige en toekomstige positie van het OZG in het zorglandschap en hoe de financiële positie duurzaam kan worden verbeterd.

De betrokken zorgverzekeraars Menzis, Coöperatie VGZ en Zilveren Kruis zijn in nauw overleg met OZG over de continuïteit van het ziekenhuis. Samen met het OZG hebben zij gekeken naar de oorzaken van de problemen, als basis voor verdere bespreking van oplossingsrichtingen met de betrokken stakeholders. Het Ommelander Ziekenhuis heeft de zorgverzekeraars inzicht gegeven in haar bedrijfsvoering en de wijze waarop het ziekenhuis de begroting 2020 realiseert.

Het uitgangspunt dat de zorgverzekeraars hanteren is een financieel gezond ziekenhuis met kwalitatief goede zorg. De toegankelijkheid van de zorg is vanzelfsprekend onderdeel van de gesprekken, aldus de zorgverzekeraars. Zij hebben mij laten weten dat het OZG voor hen een strategische partner is

¹ RTV Noord, 27 oktober 2020, «Ommelander Ziekenhuis in zwaar weer: «ingrijpende maatregelen» dreigen» (<https://www.rtvnoord.nl/nieuws/755355/Ommelander-Ziekenhuis-in-zwaar-weer-ingrijpende-maatregelen-dreigen>).

voor de zorg voor hun verzekerden in de regio Noordoost-Groningen. Hun inzet is om duurzaam voldoende en kwalitatief goede zorg te borgen voor de inwoners van Oost-Groningen. De toegankelijkheid tot zorg mag voor verzekerden in deze regio nooit in het geding komen, aldus de zorgverzekeraars, en uiteraard onderschrijf ik dat.

OZG heeft mij laten weten dat het ervan overtuigd is dat het de komende periode tot oplossingen kan komen die zullen zorgen voor een duurzaam gezonde toekomst voor OZG, en dat hun medewerkers intussen met volle inzet aan een kwalitatief hoogwaardige en veilige zorg voor al hun patiënten werken.

Er ligt inmiddels een herstelplan met kostenbesparingen en verhoging van de inkomsten. Bij de laatste nog te nemen stappen spelen ook andere betrokken partijen (waaronder de banken en de provincie Groningen) een rol. De gesprekken tussen deze partijen en het Ommelander Ziekenhuis zijn eveneens gaande en zullen de komende weken voortgezet worden, met als doel een breed draagvlak te creëren voor het maatschappelijke belang van het Ommelander Ziekenhuis, zo lieten OZG en de zorgverzekeraars mij weten. Het is goed dat OZG en de zorgverzekeraars (en andere financiers) nu met elkaar het gesprek voeren. Dit is ook primair waar dit gesprek moet worden gevoerd. De zorgaanbieder en zorgverzekeraars moeten samen onderhandelen over het zorgaanbod van OZG en de bijdrage die de zorgverzekeraars hiervoor betalen. De zorgverzekeraars moeten daarbij voldoen aan hun zorgplicht. Dat betekent onder meer dat er voldoende zorgaanbod voor hun verzekerden beschikbaar moet zijn en dat deze zorg voldoende toegankelijk moet zijn. In het bijzonder geldt dat de afdelingen Spoedeisende Hulp (SEH) en acute verloskunde in Scheemda «gevoelig» zijn voor de zogenaamde «45 minuten-norm».² OZG moet binnen de grenzen van de redelijkheid alle noodzakelijke medewerking verlenen opdat de zorgverzekeraars aan deze bereikbaarheidsnorm kunnen voldoen.³

De toezichthouders, de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), zijn door de zorgverzekeraars respectievelijk raad van bestuur van OZG geïnformeerd over de situatie. De NZa heeft mij laten weten dat er op dit moment geen sprake is van een zorgplicht risico, maar dat er voor de toekomst een aantal belangrijke keuzes gemaakt dient te worden om de zorg te kunnen waarborgen. De IGJ is door de raad van bestuur geïnformeerd over de keuzes op het gebied van de bedrijfsvoering die voorliggen, en over welke risico's op termijn kunnen ontstaan. De IGJ heeft bij de raad van bestuur aangegeven op welke momenten zij in ieder geval verder geïnformeerd wil worden, en heeft toegelicht in welke gevallen de IGJ over de (financiële) situatie van ziekenhuizen contact opneemt met de NZa en het Ministerie van VWS (early warning systeem).

Vraag 2

Op welk moment heeft het ziekenhuis u op de hoogte gesteld van de financiële problemen?

Antwoord 2

Het is in een situatie als deze vooral belangrijk dat de toezichthouders tijdig en volledig worden geïnformeerd. De NZa is in de zomer van 2020 door zorgverzekeraar Menzis geïnformeerd over de financiële situatie bij OZG, en spreekt Menzis periodiek over de actuele ontwikkelingen en de totstandkoming van het herstelplan. Menzis trekt in deze samen op met de andere grote zorgverzekeraars in de regio, Zilveren Kruis en Coöperatie VGZ. De IGJ is sinds begin 2020 op verschillende momenten door de raad van bestuur geïnformeerd over de achtergrond van de noodzaak om de strategie voor de komende jaren bij te stellen, onder meer tijdens een bezoek van de inspectie op 29 september 2020. De IGJ heeft aan de raad van bestuur toegelicht dat zij, op het moment dat de gesprekken met stakeholders onvoldoende voortgang zouden hebben, door de raad van bestuur geïnformeerd wilde worden waarna de inspectie contact zou kunnen opnemen met de NZa en het Ministerie van VWS. Het Ministerie van VWS is eind september door

² RIVM, Bereikbaarheidsanalyse voor SEH's en acute verloskunde 2020, Kamerstuk 29 247, nr. 315.

³ Kamerstuk 29 247, nr. 312, bijlage 934278, p.16.

zorgverzekeraar Menzis geïnformeerd over het feit dat Menzis, VGZ en Zilveren Kruis met OZG in gesprek zijn over de financiële situatie van het ziekenhuis.

Vraag 3

Klopt het dat het u vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport nog niet met het ziekenhuis om tafel zit? Waarom nog niet?

Antwoord 3

Er worden momenteel geen gesprekken tussen het ministerie en OZG gevoerd over de financiële situatie van het ziekenhuis. Zoals ik in mijn antwoord op vraag 1 heb aangegeven is het primair aan zorgverzekeraars en zorgaanbieders om samen te onderhandelen over het zorgaanbod van OZG en de bijdrage die de zorgverzekeraars hiervoor betalen, en zijn de toezichthouders van de situatie op de hoogte.

Vraag 4

Zou u bereid zijn om de beschikbaarheidsbijdrage van het ziekenhuis voor spoedzorg en verloskunde te verhogen? Zo ja, wat is uw voornemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Alle inwoners van Nederland moeten kunnen rekenen op acute zorg als zij dat nodig hebben. Dat betekent dat gevoelige ziekenhuizen onder bepaalde voorwaarden naast de betaling voor de behandelingen door de zorgverzekeraars een beschikbaarheidsbijdrage kunnen ontvangen van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) om hun SEH en acute verloskunde open te kunnen houden.

De NZa is verantwoordelijk voor het vaststellen van een kostendeckende vergoeding voor de spoedeisende hulp. De NZa hanteert (op basis van het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG en de uitgangspunten zoals vastgelegd in de aanwijzing van het Ministerie van VWS) drie criteria voor een toekenning en voor de hoogte van een beschikbaarheidsbijdrage. Het is dan ook niet mogelijk om de beschikbaarheidsbijdrage van een individueel ziekenhuis te verhogen.

Ik ben momenteel wel met de NZa en de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuizen (NVZ) aan het onderzoeken of de afbakening van deze beschikbaarheidsbijdrage ruimer zou moeten. Dit omdat, zoals mijn ambtsvoorganger u eerder heeft laten weten, er van meerdere ziekenhuizen signalen zijn gekomen dat de beschikbaarheidsbijdrage spoedeisende hulp voor een gevoelig ziekenhuis niet toereikend is. Ik ontvang dit voorjaar van de NZa en NVZ een advies over of en hoe de aanpassing van de afbakening van de beschikbaarheidsbijdrage spoedeisende hulp zou kunnen plaatsvinden, passend bij het nieuwe kwaliteitskader spoedzorgketen.

Vraag 5

Klopt het dat de zorgverzekeraars wel om tafel zitten? In hoeverre zijn de zorgverzekeraars bereid het Ommelander Ziekenhuis te compenseren voor misgelopen inkomsten vanwege de coronacrisis?

Antwoord 5

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 1 heb aangegeven, zijn zorgverzekeraars Menzis, Coöperatie VGZ en Zilveren Kruis in nauw overleg met OZG over de continuïteit van het ziekenhuis en de plannen die nu ontwikkeld worden. Voor wat betreft de misgelopen inkomsten vanwege de coronacrisis geldt dat OZG net als andere ziekenhuizen gebruik kan maken van de continuïteitsbijdrage (CB) regeling, die deze zomer tussen de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) is afgesproken.

Vraag 6

Deelt u de mening dat dit ziekenhuis erg belangrijk is voor de regio? Is uw inzet gericht op een volwaardig behoud van het ziekenhuis? Zo ja, kunt u toelichten welke stappen u gaat zetten?

Antwoord 6

Ik vind het van groot belang dat er voor de inwoners uit de betreffende regio voldoende, toegankelijke zorg beschikbaar blijft. Zoals ik in mijn antwoord op vraag 1 heb aangegeven geldt in dit geval in het bijzonder dat de afdelingen Spoedeisende Hulp (SEH) en acute verloskunde in Scheemda «gevoelig» zijn voor de zogenaamde «45 minuten-norm».⁴ Het is aan OZG om samen met de zorgverzekeraars te spreken over het zorgaanbod en de financiële vergoeding die daar tegenover staat. De IGJ en NZa houden toezicht en informeren mij indien nodig over de ontwikkelingen. Directe betrokkenheid van VWS is op dit moment dan ook niet aan de orde.

---

⁴ RIVM, Bereikbaarheidsanalyse voor SEH's en acute verloskunde 2020, Kamerstuk 29 247, nr. 315.